

Õhusaasteloa andmine**I. ASJAOLUD**

Oniar OÜ (registrikood 10936116; aadress Pargi tn 16, Märjamaa alev, Märjamaa vald, Rapla maakond, 78301) esitas 08.12.2017 Keskkonnaametile õhusaasteloa taotluse ja lubatud heitkoguste (edaspidi LHK) projekti, mis registreeriti dokumendihaldussüsteemis 11.12.2017 numbriga 15-2/17/13710. Oniar OÜ (edaspidi ka käitis) taotleb luba põllu- ja metsamajandusmasinate tootmisel, metallitöötlusel ja metallpindade katmisel ning auru ja konditsioneeritud õhuga varustamisel tekkivate saasteainete õhku heitmiseks.

Käitise põhitegevuseks on põllu- ja metsamajandusmasinate tootmine (EMTAKi kood 28301), muudeks tegevusaladeks, milleks luba taotletakse, on metallitöötlus ja metallpindade katmine (EMTAKi kood 25611) ning auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine (EMTAKi kood 35301). Käitise heiteallikateks on värvimisruumi väljatõmbeava, üldventilatsiooni väljatõmbekorsten ja katlamaja korstnad (koondallikas). Tootmises kasutatakse kuni 44,13 tonni orgaanilisi lahusteid sisaldavaid kemikaale aastas, õhku eraldub kuni 18,52 tonni lenduvaid orgaanilisi ühendeid aastas. Katla võimsus on 0,15 MW_{th}, kütteks kulub kuni 115 tonni puidupelletideid aastas.

Keskkonnaameti välisõhuspetsialist külastas käitist 20.12.2017. Külastuse käigus tehti ringtootmisruumides (tootmist ei toimunud), räägiti kemikaalide kasutamisest ja keskkonnatasu maksmisest. Külastuse tulemusel täiendati LHK projekti.

Keskkonnaameti Lääne regioon kontrollis esitatud materjalide sisu vastavust atmosfääriõhu kaitse seadusele ja keskkonnaministri 20.12.2016 määruse nr 74 (edaspidi määrus nr 74) „Õhusaasteloa taotlusele ja lubatud heitkoguste projektile esitatavad täpsustatud nõuded, loa taotluse ja loa vormid“ nõuetele. Taotlusmaterjal vastas pärast täienduste tegemist 20.12.2017 nõuetele. Keskkonnaamet teatas Oniar OÜle taotlusmaterjali alusel õhusaasteloa andmise menetluse algatamisest 27.12.2017 kirjaga.

Keskkonnaamet avalikustas keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) § 47 lg 2 alusel 27.12.2017 teate õhusaasteloa taotluse menetlusse võtmise kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. *Avalikustatud teate kohta arvamusi ei laekunud/laekus ...xx.xx.2018.* Teade Oniar OÜ õhusaasteloa taotluse menetlusse võtmise kohta ilmus 28.12.2017 maakondlikus ajalehes Raplamaa Sõnumid. *Avalikustatud teate kohta arvamusi ei laekunud/laekus xx.xx.2018.*

Lähtudes KeÜS § 43 lõikest 1 saatis Keskkonnaameti Lääne regioon 28.12.2017 kirjaga Oniar OÜ taotlusmaterjali Märjamaa Vallavalitsusele seisukoha avaldamiseks. Märjamaa Vallavalitsuse kiri nr xxx laekus Keskkonnaametisse xxxx2018.

KeÜS § 46 lõike 1 kohaselt teavitas Keskkonnaamet 28.12.2017 kirjaga käitise tootmisterritooriumiga piirnevate kinnisasjade omanikke õhusaasteloa andmise algamisest. Avalikustamise käigus piirinaabritelt arvamusi ei laekunud/laekus xx.xx.2018.

KeÜS § 48 lõike 1 alusel saatis Keskkonnaameti Lääne regioon xx.12.2017 Oniar OÜle ja Märjamaa Vallavalitsusele õhusaasteloa eelnõu ja õhusaasteloa andmise korralduse eelnõu arvamuse ning seisukohtade kirjalikuks esitamiseks. Oniar OÜ vastas... Märjamaa Vallavalitsus vastas

Keskkonnaamet avalikustas KeÜS § 48 alusel xx.12.2017 teate õhusaasteloa eelnõu ja õhusaasteloa andmise korralduse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Teade Oniar OÜ õhusaasteloa eelnõu ja õhusaasteloa andmise korralduse eelnõu valmimise kohta ilmus maakondlikus ajalehes Raplamaa Sõnumid xx.12.2017. Õhusaasteloa ja õhusaasteloa andmise korralduse eelnõud on avalikkusele kättesaadavad Keskkonnaameti veebilehel aadressiga <http://dhs-adr-kea.envir.ee/> ja Keskkonnaameti Rapla kontoris. Avalikustatud eelnõude kohta arvamusi laekunud ei ole/laekus xx.xx.2018 ...

II. KAALUTLUSED

Käesolev Keskkonnaameti korraldus ja sellega antav õhusaasteluba nr L.ÕV/329144 põhinevad keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, atmosfääriõhukaitse seaduse (edaspidi ka AÕKS) ja selle alamaktide ning teiste keskkonnavaldkonda reguleerivate õigusaktide nõuetel. Õhusaasteloa annab AÕKS § 89 alusel Keskkonnaamet.

Õhusaasteluba on vajalik vastavalt keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba¹“ (edaspidi määrus nr 67) § 2, mis sätestab, et õhusaasteluba on nõutav, kui käitise kõikidest ühel tootmisterritooriumil asuvatest heiteallikatest väljutatakse saasteaineid koguses, mis ületab määruse lisas nimetatud künniskogust ning § 3 lg 1 kui käitise kõikide ühel tootmisterritooriumil asuvate põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel on võrdne või suurem kui 1 MW_{th}.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 1 ja lg 2 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ § 2 lg 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda energeetika valdkonnas tegevuste korral, kui nimisoojusvõimsus on 50-299 megavatti. Oniar OÜ käitise katla nimisoojusvõimsus on väiksem, seega ei ole keskkonnamõju eelhindamine vajalik.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 1 ja lg 2 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ § 15 lg 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda lenduvate orgaaniliste ühendite kasutamisel, kui ainete, esemete või toodete pinnatöötlus orgaaniliste lahustite kasutamisega,

näiteks viimistlemine, trükkimine, katmine, rasvaärastus, veekindluse tagamine, kruntimine, värvimine, puhastamine või impregneerimine, kui orgaaniliste ainete kulu on üle 50 tonni aastas või üle 150 kilogrammi tunnis. Oniar OÜ käitises kasutatakse kuni 18,52 tonni lenduvaid orgaanilisi ühendeid aastas ja kuni 0,211 kilogrammi tunnis, seega ei ole keskkonnamõju eelhindamine vajalik.

AÕKS § 91 lg 2 p 3 ja § 98 lg 1 p 3 sätestavad, et õhusaasteloa taotlusele ja LHK projektile tuleb kanda kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga väljutatava saasteaine nimetus ja andmed summaarse lubatud heitkoguse kohta tonnides kalendriaastas, kui saasteaine heitkogus on aastas vähemalt üks kilogramm. Lubatud aastased heitkogused on kantud õhusaasteloa nr L.ÕV/329144 tabelisse nr 5 ja otstarbekuse huvides neid siin ei korrata.

Põletusseadmes tekkivate saasteainete heitkogused on arvatud keskkonnaministri 24.11.2016 määruse nr 59 „Põletusseadmetest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“ alusel. Süsinikdioksiidi heitkogus on arvatud keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 86 „Välisõhku väljutatava süsinikdioksiidi heite arvutusliku määramise meetodid“ alusel. Arvestades määruse nr 86 lisa 3 sätet, loetakse biokütuste põlemisel tekkiv CO₂ nulliks, sest puidu oksüdatsioonikoefitsient on null. Õhukvaliteeti hinnatakse vastavalt keskkonnaministri 27. detsembri 2016. aasta määrusele nr 84, piir- ja sihtväärtuste arvestamisel on lähtutud keskkonnaministri 27. detsembri 2016. aasta määrusest nr 75 ja keskkonnaministri 21. juuni 2013. aasta määrusest nr 44.

Oniar OÜ tootmisprotsessis tekkivate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkogused on leitud juhendmaterjali „Metoodika lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) sisalduse arvutamiseks kasutatavates kemikaalides ning väljuvates gaasides näidete ja kommentaaridega“ abil. Lahusteid sisaldavatest valmistitest lenduvate orgaaniliste ühendite koguste määramisel tugineti kemikaali ohutuskartidel esitatud andmetele valmistise koostise kohta. LOÜde määramisel kasutatakse juhendmaterjali „Orgaanilisi lahusteid kasutavad käitised. Tööstusheite seaduse 5. peatüki mõistes“.

Hajumisarvutuste visualiseerimiseks ja heiteallikate koosmõju leidmiseks on kasutatud arvutiprogrammi ADMS 5. Nimetatud programm vastab keskkonnaministri 27. detsembri 2016. aasta määruse nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord¹“ nõuetele. Saasteainete hajumisarvutuste tulemused on esitatud iga paikse heiteallika kaupa ning ühel tootmisterritooriumil ja sellest väljaspool paiknevate heiteallikate koosmõjus ning võrreldud piirväärtustega.

AÕKS § 101 lg 1 p 1 kohaselt peab paikse heiteallika valdaja tagama, et tema valduses olevatest heiteallikatest välisõhku väljutatavate saasteainete kogused ei ületaks kehtestatud kontrollarvu ega põhjustaks piirkonna välisõhu saastatuse taseme piirväärtuse ületamist. Taotluse kohaselt käitise tootmistegevusest välisõhku väljutavate saasteainete kontsentratsioonid ei ületa tootmisterritooriumi piiril keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispriid“ (edaspidi määrus nr 75) kehtestatud õhukvaliteedi piirväärtusi. Kuna mõnede tootmistegevusest väljutatavate saasteainete sisaldused jäävad tootmisterritooriumi piiril lubatud normi lähedale, peab Keskkonnaamet vajalikuks kontrollida tootmistegevusest eralduvate saasteainete heitkoguste suurust otseste mõõtmistega. Käitis peab AÕKS § 101 lõike 1 punkti 5 sätte kohaselt otseste mõõtmiste abil kontrollima heiteallikast S1 (värvimisruumi väljatõmbeava) ja S2 (üldventilatsiooni väljatõmbekorsten) eralduva ksüleeni ja tolueni heitkoguste suurust ning

nende vastavust õhusaasteloaga kehtestatud lubatud heitkogustele ja kehtestatud piirväärtustele. Ksüleeni ja tolueeni kontsentratsioonid on LHK projekti tabeli nr 20 (lk 38) andmetel tootmisterritooriumi piiril lubatud piirväärtustele lähedase väärtusega. Mõõtmised tuleb teha täisvõimsusega töötamisel, sest LHK projekti kohaselt ulatub ksüleeni ja tolueeni kontsentratsioon lubatud piirväärtusteni alles täisvõimsusega töötamisel. Mõõtmistulemused peab esitama Keskkonnaametile kaks nädalat pärast mõõtmistulemuste saamist.

AÕKS § 92 lg 3 sätestab, et iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda. Heiteallikate koosmõju hindamisel on arvesse võetud ka Osäuhingu BRENTEx käitise heiteallikast välisõhku väljutatavate saasteainete hetkelisi heitkoguseid ja esitatud tabelitena. Hajumisarvutuste tulemuste põhjal on koostatud hajumiskaardid saasteainete hajumise kohta maapinnalähedases õhukihis.

Määruse nr 74 § 14 kohaselt esitatakse LHK projektis andmed käitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta, mis võib põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamise. Käitise tegevusega võib kaasneda võimaliku lõhnaainete esinemine, kuid ei toimu lõhnaaine häiringutaseme ületamist.

Määruse nr 74 § 15 kohaselt tuleb LHK projektis anda müra võimaliku esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist. Seadmete tööajal tekib tootmistegevusest müra, kuid see ei põhjusta normtaseme ületamist.

Vastavalt AÕKS § 90 antakse õhusaasteluba tähtajatult või kindlaksmääratud tähtjaks, olenevalt saasteloa eritingimustest. Oniar OÜ taotles tähtjatu kehtivusega õhusaasteluba. Tulenevalt AÕKS § 101 lg 1 p 3 peab käitis enne oluliste muudatuste kavandamist tehnoloogiaprotsessis ja heiteallikate parameetrite muutmisel teavitama sellest loa andjat. Kui tehnoloogiaprotsessi muutmisel kaasnevad olulised muudatused kasutatavate seadmete võimsuse või saasteainete heitkoguste osas, peab käitaja taotlema õhusaasteloa muutmist. Nimetatud tingimusi arvestades annab Keskkonnaamet Oniar OÜ tähtjatu kehtivusega õhusaasteloa.

AÕKSi kohaselt keeldutakse õhusaasteloa andmisest KeÜS § 52 sätestatud juhtudel. KeÜS § 52 lg 1 p 2 kohaselt keeldutakse keskkonnaloa andmisest, kui keskkonnaloa taotlejal ei ole tegevuskoha omaniku nõusolekut viimase omandis oleva kinnisasja kasutamiseks. Oniar OÜl on olemas tootmisterritooriumi kasutamise õigus, seega saab Keskkonnaamet Oniar OÜle tähtjatu kehtivusega õhusaasteloa anda.

Lähimad kaitstavad loodusobjektid on Märjamaa järtade maastikukaitseala (KLO1000243), mis jääb ca 1 km kaugusele ja kavandatav Laane- ja salumetsa looduskaitseala Märjamaa sihtkaitsevöönd (-1975431612) jääb 0,34 km kaugusele. Ei ole teada asjaolusid, mille esinemisel ohustaksid Oniar OÜ saasteallikatest eralduvad alla lubatud piirväärtusi jäävad õhuheitmete kogused kaitsealuste objektide kaitse-eesmärke. Õhusaasteloaga kehtestatavaid loodusobjektidest tulenevaid piiranguid ei ole.

Loa omajale rakenduvad kõik asjakohased õigusaktides sätestatud nõuded. Keskkonnaamet annab Oniar OÜ õhusaasteloa nr L.ÕV/329144 eritingimustega.

Oniar OÜ peab AÕKS § 101 lõike 1 punkti 5 sätte kohaselt otseste mõõtmiste abil kontrollima heiteallikatest S1 ja S2 eralduva ksüleen ja tolueni heitkoguste suurust ning nende vastavust õhusaasteloga kehtestatud lubatud heitkogustele ja kehtestatud piirväärtustele. Mõõtmised tuleb teha täisvõimsusega töötamisel, sest LHK projekti andmetel ulatub ksüleen ja tolueni kontsentratsioon lubatud piirväärtusteni alles täiskoormusega töötamisel. Mõõtmistulemuste aruandes peab kajastuma saasteallika nimetus, proovivõtu koht (nimetus, koordinaadid või kirjeldus), kütise töörežiim/koormus mõõtmiste ajal (%), proovivõtu koha vastavus standardile, kasutatud mõõtemetoodika, proovivõttude ajaline kestus, proovide arv, proovivõtja nimi, proovivõtu kuupäev(ad), mõõdetud ainete nimetused ja kogused (mikrogrammi kuupmeetris, grammi sekundis, tonni aastas). Mõõtmistulemused peab esitama Keskkonnaametile kaks nädalat pärast mõõtmistulemuste saamist.

Töökorralduslike tingimuste allikas on LHK projekti omaseiret käsitlev jaotis (lk 43). Omaseire korras peab regulaarselt kontrollima saasteainete heiteallikatega seotud seadmete korrasolekut. Kontrollima peab väljatõmbeventilaatorite toimimist ja nende efektiivsust, ventilatsiooni toimimist, põletusseadmete ja tehnoloogia toimimist ja vastavust etteantud parameetritele.

III. OTSUSTUS

Käesoleva korraldusega antav õhusaasteluba nr L.ÕV/329144 annab Oniar OÜle (aadressil Pargi tn 16, Märjamaa alev, Märjamaa vald, Rapla maakond, 78301) õiguse heita õhku põllu- ja metsamajandusmasinate tootmisel, metallitöötlusel ja metallpindade katmisel ning auru ja konditsioneeritud õhuga varustamisel välisõhku eralduvaid saasteaineid. Õhusaasteloga kehtestatakse heiteallikatele aastased ja hetkelised saasteainete heitkogused ning määratakse seirenõuded.

Lähtudes eeltoodust ja tuginedes atmosfääriõhu kaitse seaduse § 89, Keskkonnaameti peadirektori käskkirja 18.07.2016 nr 1-1/16/287 Regioonide põhimääruse kinnitamine punktide 1.2, Lisa 2 punktide 2.1. ja punktide 3.5.8. ning haldusmenetluse seaduse § 64 lg 2 ja tulenevalt Oniar OÜ 11.12.2017 taotlusest ja korralduses esitatud kaalutlustest

o t s u s t a n:

1. Anda Oniar OÜle (registrikood 10936116) tähtajatu kehtivusega välisõhu saasteluba nr L.ÕV/329144.
2. Avalikustada Oniar OÜle õhusaasteloa andmine maakonnalehes Raplamaa Sõnumid.
3. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.
4. Õhusaasteluba nr L.ÕV/329144 on kättesaadav internetipõhises andmekogus KLIS <https://eteenus.keskkonnaamet.ee/>.

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus ning haldusmenetluse

seaduses sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul korralduse teatavakstegemisest vaide loa andjale või kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Sulev Vare
juhataja
Lääne regioon

Saata: Oniar OÜ, Märjamaa Vallavalitsus.

Marit Kivisild
välisõhu spetsialist
Lääne regioon